

1. Indledning og formål med Globaliseringsfonden (EGF)

Formålet med EGF er at bidrage til intelligent, inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst og fremme vedvarende beskæftigelse.

Retsgrundlaget for Globaliseringsfonden er Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1309/2013 af 17. december 2013 om Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen (2014-2020).

Denne vejledning knytter sig endvidere til bekendtgørelse nr. 133 af 7. februar 2014 om administration af økonomisk støtte fra Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringsfonden.

Denne vejledning skal ses som et supplement til forordning (EF) nr. 1309/2013 af 17. december 2013.

Der findes også vejledning på Europa Kommissionens hjemmeside:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=326&langId=en&eventsId=323&furtherEvents=yes>

2. Hvem henvender denne vejledning sig til?

Denne vejledning henvender sig primært til regioner eller kommuner som oplever at en virksomhed placeret i regionen/kommunen varsler og gennemfører store afskedigelser.

3. Hvad er EGF støtte?

Støtte fra EGF er en individuel, tidsbegrænset engangsstøtte til arbejdstagere som er blevet afskediget, og selvstændige, hvis aktiviteter er ophørt. Støtten gives til aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger, hvis formål er at lette tilbagevenden til arbejdsmarkedet for de afskedigede eller selvstændige.

4. Hvad skal der til for at opnå støtte?

For at kunne opnå støtte skal afskedigelserne og de selvstændiges aktiviteter være ophørt som følge af:

1. Gennemgribende strukturelle ændringer i verdenshandelsmønstrene, der kan tilskrives globaliseringen og som især har givet sig udslag i en væsentlig stigning i importen til Unionen, en alvorlig forskydning i Unionens handel med varer og tjenesteydelser, et hurtigt fald i Unionens markedsandel i en given sektor eller udflytning af aktiviteter til tredjelande, forudsat at afskedigelser har en betydelig negativ indvirkning på den lokale, regionale eller nationale økonomi.

Der kan endvidere ydes EGF støtte til arbejdstagere, der er blevet afskediget, og selvstændige, hvis aktivitet er ophørt, som følge af fortsættelsen af den globale finansielle og økonomiske krise, som omhandlet i forordning (EF) nr. 546/2009 eller som følge af en ny global finansielle og økonomiske krise. (Forordningens artikel 2)

2. én af følgende tre betingelser være opfyldt (Forordningens artikel 4):
 - mindst 500 afskedigelser af (arbejdstagere eller ophør af selvstændiges aktivitet) i løbet af en fire måneders referenceperiode i en virksomhed inklusive arbejdstagere, der er blevet afskediget, og selvstændige, hvis aktivitet er ophørt, hos leverandører eller hos producenter i efterfølgende produktionsled

- mindst 500 afskedigelser af arbejdstagere eller ophør af selvstændiges aktivitet i løbet af en ni måneders referenceperiode, især i SMV'er, der alle er aktive i den samme økonomiske sektor, som er defineret på NACE (rev 2)-hovedgruppeniveau, og som befinder sig i en region eller to sammenhængende regioner på NUTS 2-niveau, eller i mere end to sammenhængende regioner på NUTS 2-niveau, under forudsætning af, at over 500 arbejdstagere eller selvstændige er berørt i to af de kombinerede regioner.
- på små arbejdsmarkeder eller under særlige omstændigheder, der er behørigt begrundet, især hvad angår kollektive ansøgninger vedrørende SMV'er, kan en ansøgning om økonomisk støtte i henhold til denne artikel godkendes, selv om ovennævnte kriterier, der er fastsat under a) og b), ikke fuldt ud er opfyldt, når afskedigelserne har en alvorlig indvirkning på beskæftigelsen og den lokale, regionale eller nationale økonomi.

5. Hvem kan støttes? (Forordningens artikel 3 og 6)

En støttemodtager under EGF er defineret som:

- a) en arbejdstager, hvis ansættelsesforhold bringes til ophør før tiden ved afskedigelse eller ophører i løbet af referenceperioden uden at blive fornyet
- b) en selvstændig under nærmere betingelser

6. Hvad kan støttes? (Forordningens artikel 7)

Det er vigtigt at understrege, at økonomisk støtte fra EGF er til aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger, der indgår i en pakke af individualiserede tilbud, som skal lette tilbagevenden på arbejdsmarkedet for de personer, der er tiltænkt støtte.

Indsatsen bør være udformet på en måde, der tager højde for fremtidige arbejdsmarkedsperspektiver og efterspurgte færdigheder. Indsatsen bør endvidere være forenelig med overgangen til en ressourceeffektiv og bæredygtig økonomi.

Aktiviteterne skal udarbejdes i samråd med de personer, der er tiltænkt støtte, eller deres repræsentanter, eller arbejdsmarkedets parter.

EGF kan medfinansiere projekter, med bl.a. tiltag som:

- Hjælp til jobsøgning
- Karriererådgivning, erhvervsvejledning
- Mentorordninger og coaching
- Skræddersyet uddannelse og omskoling
- Iværksætter- og oprettelse af virksomhed
- Foranstaltninger, der især skal stimulere ugunstigt stillede, ældre og unge ledige til at forblive på arbejdsmarkedet eller vende tilbage dertil.
- Særlige tidsbegrænsede foranstaltninger, f.eks. tilskud til jobsøgning, incitamenter til arbejdsgivere med henblik på rekruttering, mobilitetstilskud, dagpenge eller uddannelsesydelse (herunder ydelse til plejere) (Forordningens artikel 7, litra b)

Omkostningerne ved investering i selvstændig virksomhed, virksomheds-opstart og medarbejderovertagelse må ikke overstige 15 000 EUR.

7. Ansøgning om støtte fra EGF

Ansøgningen skal forelægges EU Kommissionen senest 12 uger efter den dato hvor kriterierne for afskedigelser er opfyldt (Forordningens artikel 8, stk. 1, jf. artikel 4, stk. 1 og 2).

8. Projektperiode

Projektets varighed er maksimalt 24 måneder efter datoen for indgivelse af ansøgningen.

Medlemsstaten kan beslutte at udsætte startdatoen for støtteberettigede aktioner i op til tre måneder efter datoen for indgivelse af ansøgningen. I tilfælde af en sådan udsættelse gennemføres de støtteberettigede aktioner inden for en periode på 24 måneder efter den startdato, som medlemsstaten har meddelt i ansøgningen.

Såfremt en støttemodtager får adgang til et alment eller fagligt uddannelseskursus af to års varighed eller mere, kan gebyret for et sådant kursus inkluderes med henblik på medfinansiering fra EGF frem til den dato, hvor den endelige rapport som omhandlet i artikel 18, stk. 1, skal forelægges, forudsat at det pågældende gebyr er blevet betalt inden denne dato.

9. Projektændringer (Forordningens artikel 16, stk.5)

Hvis ansøger ønsker at foretage projektændringer fx

- fordelingen af de individualiserede tilbud
- tilføje eller fjerne individualiserede tilbud
- budgetændring

skal der skriftligt ansøges om dette til EU Kommissionen.

Ændringerne skal være behørigt begrundede. EU Kommissionen vurderer de foreslåede ændringer, og såfremt de er enige heri, orienteres medlemsstaten herom.

10. Finansiering, støtteberettigelsesdato, regnskab og revision

Finansiering

Der kan maksimalt gives 60 % i støtte fra Globaliseringsfonden. De 40 % i medfinansiering skal komme fra private eller offentlige aktører.

Der er indlagt en begrænsning på dagpenge eller uddannelsesydelse. Disse omkostninger må ikke overstige 35 % af de samlede omkostninger

11. Teknisk assistance

Der kan søges om midler til teknisk assistance. Det anbefales, at styrelsen og andre sammenlagt søger om max. 4 %, hvilket EU-Kommissionen vil godkende uden at stille spørgsmål. Hvis der søges om mere end 4 %, kræves der en saglig begrundelse herfor. Der er tale om en særskilt budgetpost.

12. Støtteberettigelsesdato (Forordningen, Artikel 16, stk. 4 + stk. 6)

Udgifter er støtteberettigede til økonomisk støtte fra EFG fra:

- den dato, der er fastsat i ansøgningen, hvor der er påbegyndt individualiserede tilbud til de berørte personer.

eller

- der iværksættes aktiviteter til teknisk assistance.

13. Endelig Rapport og opgørelse vedr. projektet (Forordningen, Artikel 18)

Efter afslutningen af projektet udarbejdes en endelig rapport med oplysning om:

- a) hvilken type aktiviteter der blev gennemført, og om de væsentligste resultater
- b) navnene på de enheder, der har gennemført projektet
- c) beskæftigelsesstatus på de omfattede arbejdstagere
- d) hvorvidt virksomheden, med undtagelse af mikrovirksomheder og SMV'er, har modtaget statsstøtte eller tidligere finansiering fra Unionens samhørigheds- eller strukturfonde i de foregående fem år
- e) en erklæring om anvendelse af midlerne og en beskrivelse af komplementariteten med projekter, der har fået støtte fra Den Europæiske Socialfond (ESF).

Når det er muligt, opdeles data vedrørende støttemodtagere efter køn.

Der skal endvidere udarbejdes et revisorpåtegnet regnskab for projektet til Erhvervsstyrelsen. Regnskabet skal udvise en samlet opgørelse over de faktisk bogførte, godkendte og betalte støttede udgifter og indtægter.

Regnskabet og rapporten skal underskrives af den tegningsberettigede og den projektansvarlige.

Rapporten og det revisorpåtegnede regnskab skal indsendes til Erhvervsstyrelsen senest to måneder efter projektets afslutning, med mindre andet aftales. Udgifterne skal være dokumenteret afholdt og betalt. Der skal for alle bilag være revisionsspor, som relaterer udgiften til projektet. Alle udgiftsbilag skal opbevares i mindst tre år, efter at den økonomiske støtte fra Globaliseringsfonden er opgjort og afsluttet.

14. Revision

Revision udføres af en godkendt revisor, der skal være optaget i det register over godkendte revisorer (Revireg), som Erhvervsstyrelsen fører i medfør af lov nr. 468 af 17. juni 2008 med senere ændringer om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder (revisorloven) § 2, stk. 2, eller af Rigsrevisionen.

15. Støtteberettigede omkostninger

Projekttyperne og det administrative setup for projekter under Globaliseringsfonden har meget til fælles med projekter under Den Europæiske Socialfond. Derfor anvendes samme administrative grundlag, og grundprincipperne for støtteberettigede omkostninger følger de til enhver tid gældende regler for Den Europæiske Socialfond i Danmark tilpasset de særlige forhold i forhold til Globaliseringsfonden. Reglerne er tilgængelige på www.regionalt.erhvervsstyrelsen.dk.

Særligt skal fremhæves:

Projektrelevans

Det er en forudsætning for støtteberettigelse, at en given udgift er relevant og relateret til det projekt, hvortil der ydes tilskud. Ved en projektrelevant udgift forstås en udgift, der er nødvendig for det bevilgede projekts gennemførelse, og som afholdes og betales inden for projektperioden.

Aktiviteterne skal have fokus på de ledige. Der kan kun medtages udgifter i projektet, som kan relateres til de ansøgte aktiviteter og de enkelte deltagere. Der kan ikke medtages flere deltagere eller nye aktiviteter ud over det ansøgte.

Sund finansforvaltning

Ved gennemførelse af et globaliseringsfondsprojekt modtages der offentlige midler. Midlerne skal derfor administreres i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning, dvs. i overensstemmelse med principperne om sparsommelighed, produktivitet og effektivitet. Det skal altid kunne sandsynliggøres, at et projekt ved afholdelsen af en udgift har fået en relevant modydelse, og at der er et rimeligt forhold mellem pris, kvalitet og ydelse.

16. Information, kommunikation og offentlig omtale (Forordningen, Artikel 12)

1. Der skal sikres offentlig omtale af de støttede aktiviteter. Sådanne oplysninger skal henvende sig til de personer, der er tiltænkt støtte, lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, medierne og den brede offentlighed. De skal fokusere på Unionens rolle og sikre, at støtten fra EGF synliggøres.

Omtalen skal også bidrage til formidlingen af relevante dele af Unionens politiske prioriterede områder.

17. Udbud

Gældende EU-regler og dansk lovgivning vedrørende udbud/licitation skal overholdes.

For ethvert projekt skal det vurderes om projektet involverer køb af varer eller tjenesteydelser, som er omfattet af udbudsreglerne. Der henvises til www.kfst.dk/Offentlig-konkurrence/Regler-og-vejledninger-mm, hvor man også kan se tærskelværdierne for, hvornår køb af varer eller tjenesteydelser er omfattet af reglerne. Udgifter til professionel rådgivning om udbudsreglerne og til bistand til gennemførelse af et udbud i relation til projektet kan medtages i tilskudsgrundlaget.

EU-domstolen lægger vægt på, at også projekter, som ligger "tæt på" tærskelværdierne, skal opfylde principperne i udbudsreglerne.

Uanset om projektet ligger over eller under tærskelværdierne, gælder EU-rettens og dansk rets principper om ligebehandling og gennemsigtighed, som blandt andet indebærer, at ordregiveren skal sikre en fair og lige behandling af potentielle tilbudsgivere. Endvidere skal støttemodtager ved ethvert større køb indhente alternative, skriftlige bud for at dokumentere, at princippet om sparsommelighed er overholdt. Hvis et indkøb er foretaget i henhold til SKI-aftalen, betragtes dette som dokumentation for, at kravet om sparsommelighed er overholdt, og for, at ydelsen har været i EU-udbud.

Hvis projektet vedrører køb af bygninger og lignende under udbudsgrænserne samt vare- og tjenesteydelseskontrakter med en værdi på over 500.000 kr., skal tilbudslovens regler overholdes. Der henvises til www.kfst.dk/Offentlig-konkurrence/Regler-og-vejledninger-mm.

Dokumentation for overholdelse af udbudsreglerne, herunder samtlige indkomne tilbud, annoncer, beslutningsreferater og lignende, skal - som projektets øvrige regnskabsmateriale - opbevares i mindst tre år, efter at den økonomiske støtte fra Globaliseringsfonden er afsluttet.

18. Statsstøtte

Der kan være en risiko for, at statsstøttereglerne medfører begrænsninger i forhold til Globaliseringsfondens anvendelse.

Som udgangspunkt betragtes en støtte som statsstøtte, når følgende fem kriterier alle er opfyldt:

1. Støtten skal ydes af staten eller ved hjælp af statsmidler (gælder al offentlig støtte)
2. Virksomhederne, som tildeles støtten, skal opnå en fordel, som de ikke ville opnå på normale forretningsmæssige vilkår

3. Støtten skal tildeles visse virksomheder eller produktioner, dvs. ordningen skal være selektiv og ikke generel
4. Støtten skal fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene
5. Støtten skal have samhandelspåvirkning.

Statsstøtte er kun relevant i forhold til kommercielle aktiviteter. Dette betyder, at en enhed, uanset dens retlige status og finansieringsmåde, betragtes som en virksomhed, hvis enheden udøver økonomisk aktivitet. Økonomisk aktivitet er defineret som udbydelsen af varer eller tjenester på markedet. Det er i denne henseende ikke et krav, at enheden opererer med profit for øje. Det har heller ikke nogen betydning, at aktiviteterne normalt varetages af det offentlige, eller at varen eller tjenesteydelsen leveres gratis.

Der henvises til Statsstøttehåndbogen på: <http://evm.dk/arbejdsomraader/regulering-og-konkurrence#statsstoette>

19. Persondataloven

Alle støttemodtagere, projektdeltagere og andre personer, der er tilknyttet et globaliseringsfondsprojekt, og hvis personoplysninger registreres elektronisk, skal have udleveret en kopi af skrivelsen "samtykkeerklæring til behandling af personoplysninger". Skrivelsen udsendes sammen med styrelsens tilsagn. Støttemodtager skal sikre, at den enkelte deltager/medarbejder skriftligt accepterer, at personoplysninger registreres og behandles i it-systemet. Hvis en person gør indsigelse mod, at oplysningerne registreres og behandles, kan der ikke gives tilskud fra Globaliseringsfonden til den pågældende persons deltagelse i projektet.

20. Yderligere oplysninger

Yderligere oplysninger om Globaliseringsfonden er tilgængelige på <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=da&catId=326>.

Erhvervsstyrelsen administrerer den økonomiske støtte til Danmark, der bliver udbetalt fra Globaliseringsfonden.

Erhvervsstyrelsen kan kontaktes på adressen: Vejlsøvej 29, 8600 Silkeborg, tlf.nr. 35 29 17 00 og e-mail: de@erst.dk.